

Kjønnsbalanse i forskning

Komité for kjønnsbalanse i forskning

Medlemmer:

Professor Gerd Bj rhovde, Universitetet i Tromsø (leder)
Professor Kjell Bratbergsengen, NTNU
Professor Eivind Engebretsen, Høgskolen i Oslo og Akershus
Adm. direktør Lars Holden, Norsk Regnesentral (vara, kun 11.)
Student Julie Ness, Norsk studentorganisasjon (kun 11.)
Professor Eva Sk rb k, Høgskolen i Østfold

Observatører:

Konstituert direktør Heidi Elisabeth Sandnes, Kilden
Seniorrådgiver Hanne Monclair, Kunnskapsdepartementet

Fra sekretariatet:

Rådgiver Hege L vbak
Kontorsjef Nina Widding (kun 11.)

Forfall:

Konserndirektør Ernst Kristiansen, SINTEF
Forskningsleder Elisabeth Ljunggren, Nordlandsforskning
Divisjonsdirektør Jesper Simonsen, Norges forskningsråd

Godkjent referat

Saksnr.: 13/25

Tid og sted:

Onsdag 11. september:		
	Kl 10.00 – 12.30	Ordinært komitémøte, UHRs lokaler
	Kl 13.00 – 15.00	Møte med Norges musikkhøgskole (inkl lunsj)
	Kl 18.00	Middag, Statholderens Mat & Vinkjeller, R�dhusgate 11
Torsdag 12. september:		
	Kl 09.00 – 11.00	Møte med Høgskolen i Oslo og Akershus
	Kl 12.30 – 14.30	Møte med Norges idrettshøgskole (inkl lunsj)

Forslag til saksliste:

Sak 39/13	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 40/13	Godkjenning av referat
Sak 41/13	Forberedelse av møtet med Norges musikkhøgskole
Sak 42/13	Forberedelse av møtet med Høgskolen i Oslo og Akershus
Sak 43/13	Forberedelse av møtet med Norges idrettshøgskole
Sak 44/13	Regnskap per 31. juli 2013
Sak 45/13	Planlegging av studieturen til Gøteborg
Sak 46/13	Forskningsinformasjonssystemet CRISTin
Sak 47/13	Oppfølging av Forskningsmeldingen – Bestilling fra Kunnskapsdepartementet
Sak 48/13	Innspill til langtidsplan for høyere utdanning og forskning
Sak 49/13	Paneldebatt – avslutningsseminar
Sak 50/13	Visittkort og oppgradering av Ressursbanken
Sak 51/13	Orienteringssaker <ul style="list-style-type: none">• ARP – oppfølging og møte med LDO• Oppfølging etter møtet med arbeidstagerorganisasjonene• Lunsjmøte med Hana Viznerova• Møte med Steinar Johannessen, Kunnskapsdepartementet• Den nordiske rapporten• Stemmerettsjubileet i Tromsø• LUN-nettverket• Programmet for seminaret <i>Seksuell trakassering – problemet som (ikke) finnes?</i>• Forskningsprosjekt UH-sektoren og samfunnet, NIFU
Sak 52/13	Eventuelt

39/13: Godkjenning av innkalling/saksliste

Det ble ikke meldt inn saker til Eventuelt.

Vedtak:

Kif-komiteén godkjenner innkalling og saksliste.

40/13: Godkjenning av referat

Referat fra møte 28. og 29. mai 2013 er godkjent på sirkulasjon, og ligger på komitéens nettsider:

<http://kifinfo.no/c58314/seksjon.html?tid=58315>.

Vedtak:

Kif-komiteén godkjenner referatet

41/13: Møte med Norges musikkhøgskole

Kif-komiteén hadde møte med ledelsen for Norges musikkhøgskole 11. september fra kl 13.00 – 15.00.

Fra Musikkhøgskolen møtte:

Rektor Peter Tornquist

Prorektor Hilde Ringlund

Viserektor Bjørg J. Bjøntegaard

Administrerende direktør Tove T. Blix

Leder likestillingsutvalget Inger-Anne Westby

Personalrådgiver Cathrine Følstad

Tre studenter spilte for komiteen før Inger-Anne Westby, leder av likestillingsutvalget presenterte høyskolens nye handlingsplan for likestilling. Hovedmålet med handlingsplanen er å ha en personalpolitikk som gjør institusjonen til en attraktiv arbeidsplass for begge kjønn. Et av tiltakene de vil iverksette er et opprykksprosjekt, hvor de skal motivere representanter av det underrepresenterte kjønn som har potensial til å arbeide mot opprykk til dosent eller professor. Opplæring og skolering av fagseksjonslederne er viktig i denne prosessen, for det er de som sitter med personalansvaret, og det er der rekruttering og gode opprykk gjøres og må arbeides med. NMH har mål om 40% kvinnelige professorer innen utgangen av 2020.

Komiteen er imponert over handlingsplanen og viljen til satsning, men påpeker at det kreves ressurser til implementering av tiltakene. NMH har satt av ressurser til dette og har flere ganger vurdert å ta handlingsplanen inn i den overordnede strategien. Komiteen anbefalte NMH å undersøke mulighetene for å søke BALANSE-midler til for eksempel opprykksprosjektet deres. Likestillingsprisen kan også være noe å strekke seg etter.

NMH er på jakt etter særdeles spesialisert kompetanse med få mulige kandidater, og mange internasjonale utlysninger. De har mange utfordringer knyttet til rekruttering, og de sliter både med å finne nok kvalifiserte kvinnelige søkere og nok kvinner til å sitte i de sakkyndige komiteene. De sakkyndige komiteene har stor makt i å bestemme hva som er eksellens og hvem som er kvalifiserte. Kif-komiteen la vekt på at letekomiteer kunne være nyttig i rekrutteringsprosessen, samt åpne utlysninger for å få et bredere utvalg å velge i. Ordlyden i utlysningstekstene er også verdt å se på og sammensetningen av den sakkyndige komiteen kan være avgjørende. Det er like vel mye fagtradisjoner og hierarkisk oppbygging ved NMH som gjør at innflytelsen på rekrutteringsprosessen i hovedsak er knyttet til den sakkyndige komiteen. Det nye rektorat ved NMH åpner for å se på hele rekrutteringsprosessen, for det er ingen ting som tilsier at det er den med beste prøvespill som er beste pedagog. Komiteen er glad for oppmerksomheten på sammenhengen mellom rekruttering og veien videre, og kjønnsbalanse som kriterie for kvalitet.

NMH skulle gjerne vært mer på banen innenfor talentutviklingen, for hvor blir det av de dyktige kvinnene som de vet er i miljøene? Komiteen forslår alumniordninger og karriereveiledning på studentnivå. Blant studentene ved NMH er det omtrent 50/50 fordeling på kjønnene og det gir muligheter, og det er en tydelig sammenheng mellom å lykkes i arbeidslivet og en eventuell senere karriere som ansatt ved NMH.

Sekretariatet og leder vil sende et oppfølgingsbrev i etterkant av møtet.

42/13: Møte med Høgskolen i Oslo og Akershus

Kif-komiteén hadde møte med ledelsen for Høgskolen i Oslo og Akershus 12. september fra kl 09.00 – 11.00.

Fra Høgskolen i Oslo og Akershus møtte:

Rektor Kari Toverud Jensen

Forskningsleder Christen Krogh

Høgskoledirektør Ann Elisabeth Wedø

Høgskolen i Oslo og Akershus er en forholdsvis ny institusjon som har vært igjennom en lang fusjoneringsprosess. I deres nye strategiplan har de visjon om å bli et universitet på sikt.

Forskningsleder Christen Krogh presenterte høgskolen som en moderne undervisnings- og forskningsinstitusjon med fokus på profesjonsutdanningene. Krogh tok utgangspunkt i ”*Hvordan tilrettelegge for gode karriereveier?*” i sin innledning og la mye vekt på hvordan man kan se på instituttsektorens organisering for å nytte seg av ressursene som er i sektoren. Komiteen bemerket at fokus på ekstern finansiering kan sette forskerne i en sårbarposisjon, utvanne institusjonen faglig og gjøre det mer utfordrende for rekrutteringen av nye talenter. En annen vinkling komiteen kom med for å besvare Kroghs innledningsspørsmål var hvordan man internt kan jobbe med å bygge forskergrupper og tilrettelegge for opprykk for å heve kompetansen ved institusjonen og bidra til karriere utvikling.

Høgskolen ønsker å signere *Charter and Code* og skal etter planen ha en HR-medarbeider som skal jobbe med internasjonal rekruttering. HiOA står ovenfor et generasjonsskifte og har målsetning om å ansette i førstestillinger for å få opp kompetansen.

Det er viktig for HiOA å representere samfunnet utad, men på nåværende tidspunkt trenger de mange flere menn til studiene ved institusjonen. For eksempel er det kun rundt 12 % menn på sykepleiestudiet. Komiteen viser til studien ”*Kjønnsbalanse og læringsutbytte*” hvor studentene foretrekker et kjønnsblandet læringsmiljø. Ved å ha en kvalitetspoengsgrense hvor det underrepresenterte kjønn får to poeng for å komme inn eller kjønnspoeng når kandidatene står likt kan man bidra til å få et mer kjønnsblandet studiemiljø.

HiOA har en god kjønnsbalanse blant personalet, men er en av åtte akkrediterte høgskoler som mangler handlingsplan for likestilling. De jobber med å få på plass en handlingsplan.

Sekretariatet og leder vil sende et oppfølgingsbrev i etterkant av møtet.

43/13: Møte med Norges idrettshøgskole

Kif-komiteén hadde møte med ledelsen for Norges idrettshøgskole 12. september fra kl 12.30 – 14.30.

Fra Idrettshøgskolen møtte:

Rektor Kari Bø

Administrerende direktør Lise Sofie Woie

Rådgiver Catharina Holm

Seniorrådgiver Line F. Blekeli og

Professor i friluftsliv Kirsti Pedersen Gurholt (på et punkt)

NIH startet møtet med å vise Kif-komiteen et resultat av likestillingsprisen, en kortfilm om hvordan få kvinner til å velge treneryrket. Gode rollemodeller er viktig. NIH har 100% kvinnelig toppledelse og god kjønnsbalanse i toppstillinger. De jobber aktivt med likestilling

og mangfold i hele organisasjonen og har ambisjonene forankret i virksomhetsplanen og gjennom å ha rektor som leder likestillingsutvalget. I perioden 2011- 2015 har NIH som ambisjon å tilsette 50% kvinner. Det er med andre ord ikke uten grunn at de fikk tildelt likestillingsprisen i 2009.

NIH redegjorde for bruken av prispengene fra likestillingsprisen. Deler av prispengene ble benyttet til en insentivordning for belønning ved uteksaminering. Pengene gikk også til å støtte fem forskjellige prosjekter, fra mindre forskningsprosjekt til kortfilm og tilsetning i en førsteamanuensiststilling. 350 000 kr av prisen ble omfordelt til å rekruttere studenter med flerkulturell bakgrunn. NIH har store utfordringer med tanke på sammensetningen av studentene. Et annet rekrutteringstiltak på studentnivå var å fjerne opptaksprøven til studiene. Bortfallet av denne praksisen har økt antallet kvinnelige søkere og per i dag er kvinneandelen totalt sett på 46%. NIH har få internasjonale studenter da de ikke har en full master på engelsk.

Høgskolen la fram hovedutfordringene for institusjonen oppsummert i tre punkter. For det første disputerer dobbelt så mange menn som kvinner. Det handler i stor grad om at de har en rekke eksternfinansierte kandidater, primært menn (ca 75 %). Andelen kvinner i doktorgradsprogrammet har vært økende og mye handler om gode kvinnelige rollemodeller. Det ønsker NIH å satse mer på.

For det andre blir det en utfordring å nå målet i handlingsplanen om å tilsette 50 % kvinner i perioden 2011-2015. Selv om kvinneandelen blant studentene har økt betraktelig de siste 2 årene tar det tid før effekten vises på vitenskapelige stillinger.

For det tredje ser de utfordringer med å klare å oppnå mangfold på studiene. Det er vanskelig å rekruttere ikke-etnisk norske til studiene, særlig på grunn av det høye karaktersnittet for å komme inn. Funksjonshemmede studenter ser heller ikke ut til å søke seg til NIH.

Møtet ble avsluttet med en presentasjon av en mini-utstilling i biblioteket ved NIH som settes opp i forbindelse med stemmerettsjubileet 2013.

Tittel: *Drøm om bevegelsesfrihet og kvinnefrigjøring: Friluftsliv og stemmerett*

Sekretariatet og leder vil sende et oppfølgingsbrev i etterkant av møtet.

44/13: Regnskap per 31. juli 2013

For 2013 har komiteen 110 000 kr udisponerte midler.

Kif-komiteen besluttet på møtet 28 – 29.mai å benytte udisponerte midler på fire ulike prosjekter, der i blant frikjøp av Ingrid Guldvik knyttet til COSTaksjonen. Guldvik har av flere grunner trukket seg fra COSTaksjonen. Kanskje kan midlene benyttes til andre konkrete tiltak innenfor COSTaksjonen, men på nåværende tidspunkt har ikke sekretariatet nok informasjon om aktivitetene i COSTaksjonen til at de kan gi anbefalinger hvordan omdisponeringen bør gjøres.

Vedtak:

Kif-komiteen tar regnskapet per 31. juli 2013 til orientering og avventer med beslutningen om midler til COSTaksjonen til neste komitémøte.

45/13: Planlegging av studieturen til Göteborg

På grunn av seminaret i forbindelse med Stemmerettsjubileet 24. oktober, der Kif er med arrangør, må komiteen overnatte på Gardermoen før avreise til Göteborg 25.oktober.

Komiteen diskuterte programforslagene til Maria Grønroos og mente det ville være interessant å få en presentasjon av JIM-oppdraget. Det vil også være viktig å snakke om det nordiske samarbeidet. Komiteen var der i mot skeptiske til å ha en åpen seanse med Kif-informasjon. Kanskje vil det heller være en ide å invitere til et lunsjmøte der Kif orienterer om sitt arbeide og samarbeidet i Norden? En annen mulighet er å utvide møtet med prorektor Helena Lindholm Schulz ved Göteborgs universitet til å inkludere andre relevante tilhørere.

Komiteen ønsket ikke å diskutere det norske publiseringssystemet med Maria Grönroos, jfr sak 46/13.

Vedtak:

Kif-komiteén ber sekretariatet forberede studieturen i henhold til diskusjonen i møtet.

46/13: Forskningsinformasjonssystemet CRISTin

Tall fra forskningsinformasjonssystemet CRISTin viser at kvinner publiserer vesentlig mindre enn menn, det vil si de oppnår færre publiseringspoeng. Er det noe med den norske publiseringsindikatoren som ikke gagnar kvinner? Den norske publiseringsindikatoren skal denne høsten evalueres av Dansk Center for forskningsanalyse, ved Universitetet i Århus. Kjønnssdimensjonen er tatt med i evalueringen som skal være klar medio januar. Sekretær for Publiseringsutvalget, Vidar Røeggen, mener evalueringen vil skape debatt når resultatene offentliggjøres, og tiden etterpå kan være et gunstig tidspunkt for å påvirke det videre arbeidet med publiseringsordningen. Komiteene som nominerer tidsskrifter er ulikt sammensatt og har ikke krav om kjønnsbalanse.

Komiteen er usikker på hva som er hypotesen bak denne saken og om det er vel anvendt tid for Kif å gå inn på dette. Det er mye tall i en slik database, men det er vanskelig å si at det er en kjønnsdimensjon i valg av publikasjoner. Komiteen ønsker å møte sekretær for Publiseringsutvalget, Vidar Røeggen og Gunnar Sivertsen for finne ut av forholdet mellom kjønn og publisering, mer enn å finne ut av systemet som sådan.

Vedtak:

Kif-komiteén ønsker å møte sekretær for Publiseringsutvalget, Vidar Røeggen og Gunnar Sivertsen i forbindelse med komitémøtet 24.oktober med mål om å lære mer om systemet.

47/13: Oppfølging av Forskningsmeldingen – Bestilling fra Kunnskapsdepartementet

På møtet i august vedtok Kif-komiteen å samle innspillene alle Kif-komiteene har gitt siden 2004, se disse i sammenheng og prioritere. Det ble også bestemt at Ressursbanken skal bidra i arbeidet med å samle alle tiltakene. Listen med tiltak dannet utgangspunkt for diskusjonen på møtet. Komiteen mente det vil være viktig å ta utgangspunkt i det problemet komiteen som komité er satt til å løse; hvordan øke kjønnsbalanse i forskning. Komiteen synes det er

vanskelig å vurdere hvilke tiltak som skal være med. Skal komiteen føres opp eller skal man føre opp institusjonsbesøkene som et tiltak? Diskusjonen må tas videre på neste møte.

Komiteen foreslo å dele inn listen i tre hovedområder; *rekruttering/tilsetting, arbeidsmiljø og opprykksordninger*, og ha noen få prioriterte underpunkter/tiltak under disse.

Vedtak:

Kif-komiteén ber sekretariatet arbeide videre i henhold til diskusjonen i møtet.

48/13: Innspill til langtidsplan for høyere utdanning og forskning

Kif-komiteen er invitert til å komme med innspill til arbeidet med langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Flere forslag ble diskutert på møtet 21.august som dannet utgangspunkt for forslaget som ble diskutert på dette møtet. Sekretariatet er i startfasen med dette arbeidet og ser at flere av punktene må bygges ut. UHR skal ha et arbeidsgruppemøte 27.september som det kan være nyttig å delta på.

Komiteen fikk tips fra Kunnskapsdepartementets observatør om å lese forskningsmelding nøye, særlig med vekt på synergieffekter mellom de fire søylene opp mot det departementslandskapet man navigerer i. Det er viktig å være konkret og si hva de tre viktigste tingene for å være «der» om 10 år er. Forskerrekruttering er viktig og der kommer «Charter and code» fint inn. Det nordiske perspektivet kan også trekkes inn bedre. Komiteen mente en omstrukturering av innspillet er nødvendig.

Vedtak:

Kif-komiteén gir leder og sekretariatet fullmakt til å ferdigstille innspillet i henhold til diskusjonene i møtet.

49/13: Paneldebatt – avslutningsseminar

Arbeidet med avslutningsseminaret er godt i gang. Agnete Vabø og Mari Teigen har takket ja til å innlede på seminaret og invitasjoner til ministafett og paneldebatt er sendt ut. Utfordringene sekretariatet ser er sammensetningen av ministafetten og paneldebatten og hvordan sikre at sesjonene ikke overlapper hverandre.

Komiteen foreslo Inga Bostad til å lede paneldebatten, og rektor Kari Bø ble foreslått til å representere høgskolesektoren i paneldebatten. Videre ble det foreslått å spørre Kari Melby, den første lederen av komiteen, om å ha en rolle i programmet.

Vedtak:

Kif-komiteen ber sekretariatet fortsette planleggingen av avslutningsseminaret i henhold til diskusjonen i møtet.

50/13: Visittkort og oppgradering av Ressursbanken

Sekretariatet presenterte et forslag om å trykke et visittkort med komiteens logo, sekretariatets e-postadresse, webadressen til Ressursbanken og QR-kode. Visittkort er trykket med norsk tekst på den ene siden og engelsk tekst på den andre.

QR-koden bør gå til en relevant artikkel på Ressursbanken siden webadressen til Ressursbankens forside allerede står oppført.

Oppgradering av Ressursbanken må diskuteres på neste møte.

Vedtak:

Kif-komiteen gir sekretariatet fullmakt til å fortsette arbeidet med visittkort i henhold til diskusjon i møtet.

51/13: Orienteringssaker

- ARP – oppfølging og møte med LDO
- Oppfølging etter møtet med arbeidstagerorganisasjonene
- Lunsjmøte med Hana Viznerova
- Møte med Steinar Johannessen, Kunnskapsdepartementet
- Den nordiske rapporten
- Stemmerettsjubileet i Tromsø
- LUN-nettverket
- Programmet for seminaret *Seksuell trakassering – problemet som (ikke) finnes?*
- Forskningsprosjekt UH-sektoren og samfunnet, NIFU

Vedtak:

Kif-komiteen tar sakene til orientering.

52/13: Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt.